

Kampen for rettigheter i Etiopia

Når NFUs partnerorganisasjoner i Etiopia taler sin sak til myndighetene, møtes de ofte med både forståelse og velvilje. Men gode intensjoner er ikke nok. Det finnes nemlig ingen egen lov i Etiopia som forbyr diskriminering av personer med funksjonsnedsettelse.

AV: Mari Hagen, bistandsrådgiver i NFU

Det finnes riktignok noen paragrafer om funksjonsnedsettelse her og der i enkelte nasjonale lovverk, og Etiopia har signert FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter (CRPD). Men mangelen på en helhetlig og sammenfattet diskrimineringslov gjør at myndighetene ikke føler seg forpliktet til å tilrettelegge for eller sette av penger til funksjonshemmede. Det gjør at funksjonshemmede i Etiopia ofte er overlatt til veldedighet i stedet for å kunne kreve sine rettigheter.

Heldigvis er det kanskje endring på gang. Sosialdepartementet har skrevet et utkast til en Disability Act; en nasjonal lov om rettighetene til personer med nedsett funksjonsevne. Gjennom Together for Inclusion-prosjektet (TOFI) har etiopiske organisasjoner for funksjonshemmede fått midler fra NFU til å jobbe med innspill til dette utkastet.

Lovforslaget kunne vært bedre

Interesseorganisasjonene er veldig glade for at det endelig er en lov på vei, samtidig som de ser behovet for å følge opp innholdet i forslaget. – Våre medlemsorganisasjoner ble konsultert underveis i prosessen. Da vi mottok lovforslaget, så vi allikevel at det manglet en del temaer, forteller Fitsum Workineh og Muktar Kassa. De er rådgivere i Federation of Ethiopian Associations of Persons with Disabilities (FEAPD), paraplyorganisasjonen for funksjonshemmedes organisasjoner i Etiopia. – Dette gjaldt mange tematiske områder, som helse, arbeidsliv, utdanning, tilgjengelighet og eiendomsrett. Loven var ikke dårlig, men den kunne vært så mye bedre. →

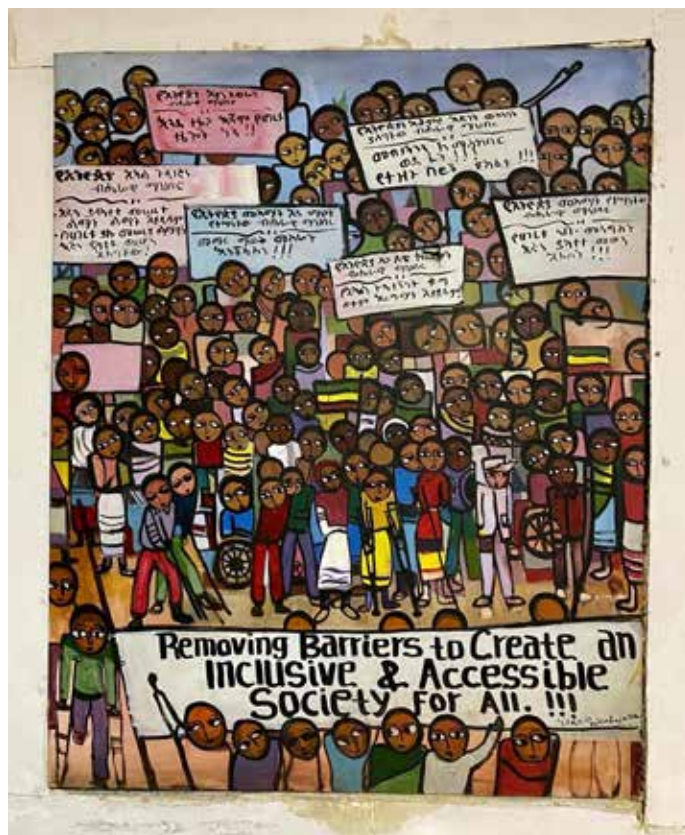
KOORDINERINGSGRUPPA I DET ETIOPIISKE TOFI-SAMARBEIDET.

Fra venstre: Fitsum Workneh (FEAPD, federasjonen for funksjonshemmedes organisasjoner), Mehari Getaneh (ENAB, det nasjonale blindeforbundet), Muktar Kassa (TOFI-koordinator), Zerithun Kassahun (Natanim, organisasjon for mental helse), NFUs bistandsrådgiver Mari Hagen, Fantaye Tekle (FENAID, forbundet for utviklingshemmede), Dalawit Teklay (Utviklingsfondet), Martha Alemayehu (SOS Barnebyer) og Binyam Sisay (ADRA). (Foto: FEAPD)

”

Hvordan vil loven endre situasjonen for personer med funksjonsnedsettelse i Etiopia?

MALERI SOM VISER en demonstrasjon for et inkluderende samfunn for alle. (Foto: Mari Hagen)

Et annet problem med lovforslaget var språkbruken. Mange av ordene for å beskrive funksjonsnedsettelse var utdaterte og unøyaktige begreper. FEAPD så at det var mangel på kunnskap og forståelse hos komiteen som hadde skrevet forslaget, og de forstod at de selv måtte ta initiativ til å få gjennom endringer i lovteksten.

Satte ned arbeidsgruppe

Med midler fra NFU satte FEAPD ned en arbeidsgruppe for å skrive kommentarer og endringsforslag. I arbeidsgruppen satt det representanter fra organisasjonene i TOFI-samarbeidet, og en gruppe jurister med funksjonsnedsettelse.

For å sikre seg at myndighetene forsto de viktige endringsforslagene, arrangerte FEAPD i desember 2021 en workshop med over 100 deltakere fra funksjonshemmedebevegelsen, sivilsamfunnsorganisasjoner, departementer og regionale myndigheter. Der gikk de gjennom kommentarene og samlet inn enda flere innspill fra deltakerne.

Blant deltakerne var også komiteen som hadde skrevet det opprinnelige lovforslaget. – Komiteen var enige i at alle temaene burde vært inkludert i lovutkastet, forteller Muktar

Kassa. – De noterte seg alle kommentarene og lovet å gjøre nødvendige endringer i det neste utkastet.

Etter workshopen jobbet TOFI-arbeidsgruppen videre, og de leverte sine endelige kommentarer og innspill til departementet i mars i år.

Et nytt lovutkast ligger nå klart hos sosialdepartementet. Det skal snart oversendes til behandling hos ministerrådet, som består av alle de nasjonale ministrene. Når ministerrådet er fornøyd med loven sendes den til slutt til parlamentet for endelig votering. Det er ikke kjent hvor lang tid dette vil ta, og når utkastet blir til en vedtatt lov. Interesseorganisasjonene er bekymret for at prosessen vil bli langvarig. De vet også at praksisen er slik at det er det regjerende partiet i Etiopia som tar alle faktiske beslutninger, og at alt må godkjennes av dem. Det er derfor usikkert hvordan den endelige lovteksten vil se ut.

Fortsetter arbeidet med å påvirke

For å holde presset oppe, jobber TOFI-organisasjonene nå med å etablere et landsdekkende nettverk av alle relevante organisasjoner og offentlige organer. Gjennom dette nett-

FEAPDS KURS i påvirkningsarbeid for sine medlemsorganisasjoner. (Foto: FEAPD).

verket håper de å stille sterkere, samle ressurser og dra i samme retning. Med midler fra NFU jobber de også med å kurse medlemsorganisasjonene sine i påvirkningsarbeid. Fra Norge forsøker vi å bidra ved å informere den norske ambassaden og oppfordre dem til å ta opp loven i sin dialog med etiopiske myndigheter.

Når loven endelig blir vedtatt, blir spørsmålet: Hvordan vil dette endre situasjonen for personer med funksjonsnedsettelse i Etiopia? I FEAPD har de store forhåpninger. – Denne loven blir helt avgjørende for våre medlemmer, forklarer Muktar Kassa. – Den vil måtte ligge til grunn for alle offentlige strategier og beslutninger. Myndighetene vil ikke lenger kunne skylde på manglende budsjetter. Når loven vedtas, må alle planer og budsjetter være i tråd med den.

FEAPD forventer også at loven vil føre til opprettelsen av en uavhengig kommisjon som skal følge med på hvordan loven etterfølges. – Her i Etiopia anses ikke funksjonshemmede som likestilte med resten av befolkningen, avslutter Muktar. – Men med den nye loven vil det ikke lenger være lovlig å diskriminere. ■

www.camphill.no

LANDSBYENE MED Plass FOR ALLE

Camphill-landsbyene er integrerte lefellesskap hvor mennesker med ulike behov for bistand lever side om side med omsorgspersoner i en levende og aktiv landsby.

Her er alle sysselsatt med fellesskapets mange oppgaver; håndverk, jordbruk, matlaging og hushold. Det legges vekt på nærhet til natur og mennesker, og opplæringen i dagliglivets mange gjøremål gir verdifull erfaring videre. Samtidig dekker arbeidet reelle behov i landsbyen.

Livet i fellesskap, arbeid, hverdag og fest danner grunnlag for et spennende og utfordrende miljø. I landsbyene pleies også et variert kulturliv med teater, sang, musikk, høytidsfeiring og utflukter.

Nye medarbeidere tilbys introduksjonskurs i landsbylivet og antroposofi, samt fireårig deltids Bachelorutdanning i helsepedagogikk og sosialterapi.

Camphill Norge består av landsbyene Hogganvik, Jøssåsen, Rotvoll, Solborg, Vidaråsen og Vallersund Gård. I Vallersund ligger også FRAMskolen som er et folkehøyskolelignende tilbud for deg mellom 18 og 25 år som lever med utviklingshemming.

Vi ønsker deg velkommen til landsbyene!

CAMPHILL LANDSBYSTIFTELSE
Malvikvegen 1333, 7550 Hommelvik
Telefon 73 97 84 60
Epost: sekretariat@camphill.no
www.camphill.no

Camphill
NORGE